

رئیس - رأی گرفته میشود بماده ۶
پرتیبی که قرائت شد آقایان موافقین قیام
فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.
ماده هفتم.

(اینطور خوانده شد)

ماده ۷ - در انقضای کتبرات بشرح ذیل
مخارج سفر بجهت عودت از ایران به
بلژیک بهر يك از مأمورین داده خواهد
شد.

(۱) از یکی از بنادر خلیج فارس به
ضمیمه مجمره یا ذرد آب سرحد سیستان یا
سرحد کرمانشاه معادل یکصد بیست و پنج لیره
انگلیسی.

(ب) از یکی از بنادر بحر خزر یا سرحد
شمال ایران مبلغ یکصد لیره انگلیسی
مشروط بر اینکه مأمورین اجازه عبور آزادانه
از خاک روسیه بدست آوردند و جوجه مقرر
فوق بغیر از مخارج مسافرت در خاک
ایران است که آن جداگانه از طرف خزانه
داری کل حواله خواهد شد.

مخارج مسافرت مأمور جدیدی که باید
استخدام شود از بلژیک یا ایران بر طبق مأخذ
فوق تأدییه میشود.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب
(اجازه)

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم
رئیس - آقای رهنما
(اجازه)

رهنما - موافقم

مخیر - بعد از کلمه یا ذرد آب (سرحد
سیستان) را حذف کنند و این طور نوشته
شود بضمیمه مجمره یا ذرد آب یا سرحد
کرمانشاه.

رئیس - آقای آقامیرزا شهاب
(اجازه)

آقامیرزا شهاب - بنده در کمیسیون
بودجه هم که حضور داشتم راجع بصد و
بیست و پنج لیره انگلیسی مخالف بودم که
در یکجا فرانک بنویسیم یکجا لیره انگلیسی
بنویسیم یکجا تومان بنویسیم.

این هیچ مناسب نیست دایلی که آقایان
بیان کردند این بود که این برای مخارج
مسافرت بآنها داده میشود و چون مخارج
مسافرت را از روی لیره انگلیسی باید
بپردازند از قبیل کرایه اتوبوس و جواز و
غیره.

از این جهت باید لیره انگلیسی نوشته
شود بنده عرض میکنم این دلیل نمی شود
هر مبلغی که میشود پول ایران معین کنند و
در موقعی که میخواهند بروند در بانک
انگلیسی آن را تبدیل بلیره انگلیسی کنند
و حواله بگیرند و بروند و بنده باین لفظ
انگلیسی مخالفم و قانون باید همه جایش به
یک نحو نوشته شود.

مخیر - خود آقای آقامیرزا شهاب

همانطور که فرمودند این را در کمیسیون
هم فرمودند ولی پس از تحقیق اینطور نوشته
شده است یعنی مخارج آن سرحد و این
سرحد را تعیین کرده اند و دیده اند این
اندازه ایست که در اینجا نوشته شده و چون
لوازم مافرت و کشتی که مسافر عبور می
کند از روی لیره است این است که لیره
نوشته شده و نظر باینکه ممکن است قیمت
لیره اختلافات پیدا کند لهذا مقتضی این
طور دیده شد که بهمان لیره که مخارج
مسافرت و کرایه از روی آن است نوشته
شود و تصور نمی کنم ضرری هم داشته
باشد.

رئیس - آقای قایم مقام
(اجازه)

قایم مقام - بنده این ماده را بکلی مخالف
بامناف دولت میدانم اولاً در يك قانون لازم
نیست اسم پول همه دول را ببریم یکجا
فرانک بنویسیم یکجا لیره همه اش را فرانک
کنید یا تومان یا لیره.

بعلاوه مخارج مسافرت يك چیزی است
که همیشه تغییر پیدا میکند خصوصاً حالا
که وسائل حمل و نقل روز بروز در ایران
زیادتر و مخارجش هم ارزانتر میشود و
لیره هم همیشه در کار ترقی است این هیچ
وقت بمنفعت مائمان نمیشود که ما بیائیم به
لیره انگلیسی قیمت طی کنیم.

خوبست بنویسند مخارج مسافرت را
به مظنه روز بدهند یعنی موقعی که میخواهند
بپردازند حساب کنند سیصد تومان است سیصد
تومان بدهند یا سیصد تومان یا سیصد
تومان.

چرا لیره انگلیسی اینجا معین می
کنند؟

بنده ۳ جور و ۴ جور پول را نمی فهمم
چرا معین میکنند؟
آن روزی که میروند حساب کنند هر
قدر شد بدهند.

۳ سال ۴ سال بعد چه میدانند لیره
چقدر خواهد بود.

پول اتوبوس چقدر خواهد بود. باج
راه چه خواهد شد. از حالا معین کردن لزومی
ندارد.

مخیر - اگر این عقیده که شما دارید
مجلس هم همان عقیده را داشت که نوشته
شود (هر قدر مخارج آنها میشود بدهند)
صحیح بود.

ولی اگر ما چنین چیزی نوشته بودیم
هزار جور اعتراضی میشد ممکن بود آقای
آقا سید یعقوب بفرمایند که در موقع رفتن
مخارج راه را ۱۵ هزار تومان حساب
میکند.

برای اینکه دچار اشکالات نشویم
مخصوصاً معین کردیم و مخارج مسافرت آن
سرحد و این سرحد هر کدام را بر آورد
کردند و باین اندازه نوشتند.

اما اینکه میفرمایند چرا یکجا لیره

اسم میبریم یکجا تومان آنجا که لیره اسم
میبریم برای مخارج از مملکت خودتان
است و آنجا که تومان اسم برده شده برای
آنجا که همین پول رواج است.

از سرحد ما که خارج میشوند لیره
معمول است و آنجا که تومان می نویسند برای
مخارج مملکت خودمان است که باید ماه
بماه بگیرند و خرج کنند.

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی -
دیار.

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد منماینم سطر چهارم قسمت (ب)
نوشته شود جداگانه از طرف وزارت مالیه
پرداخت خواهد شد.

طباطبائی - دیار - خزانه داری که با
مستخدمین خارجی طرف نیست وزارت مالیه
باید بخزانه داری حواله کند نه اینکه خود
خزانه داری حواله کند این است که این
اصلاح عبارتی را پیشنهاد کردم

معاون وزارت مالیه - این مسئله بخودی
خود اهمیت ندارد و ممکن هست قبول بشود
ولی بنده میخواهم اساساً عرض کنم که
تدریجاً هر چه پیش برویم معرر خواهد شد که
قوانین بساید به اسم ادارات نوشته
شود.

در همه جای دنیا هم هست وزارت مالیه
عبارت از يك مؤسسه ایست که شامل این
ادارات میشود ولی تأدییه و پرداخت وجوه
با خزانه داری کل است خزانه داری کل به
موجب يك قانونی مکلف است برای تمام
پرداخت - وزارت مالیه هیچ وقت پرداخت
نمیکند.

خزانه داری کل است که پرداخت
میکند.

رئیس - رأی می گیریم آقایانی که این
پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام
بفرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. رأی گرفته
میشود به ماده هفتم آقایانی که تصویب
میکند قیام بفرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشتم
(بشرح آتی قرائت شد)

ماده هشتم - در صورتیکه یکی از
مأمورین بر اثر کسالت مزاج که کاملاً به
ثبوت رسیده باشد مجبور بعودت بلژیک
و استعفای از مأموریت در ایران شود
اندانیه معادل ۶ ماه حقوق بدون مخارج عودت
باوراده خواهد شد.

چنانچه یکی از مأمورین در طی
انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا بنحو
دیگر فوت نماید دولت بوراث مستقیم
او معادل ۶ ماه حقوق اندانیه خواهد داد
در صورتیکه خانواده آن شخص در ایران
باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد
شد.

رئیس - آقای آقا شیخ فرج الله پیشنهاد
کرده اند جلسه ختم شود
جمعی از نمایندگان - صحیح
است.

رئیس مخالفی ندارد؟
(گفتند خیر)

رئیس - دستور جلسه آتی به قلم مندا
کرات راجع بامروز و در ثانی اگر راپرت
کمیسیون قوانین مالیه راجع بلایحه ممیزی
حاضر شد.

طرح آقای اتحاد هم راجع بقانون
انتخابات برای قابل توجه شدن جزو دستور
خواهد شد.

(مجلس ده دقیقه قبل از ظهر
ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی -
حسین پیرنیا

منشی م شهاب

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

جلسه صد و هشتاد و یک

صورت مشروح مجلس

پنجشنبه ۲۱ خرداد ۱۳۰۴

مطابق ۱۹ ذی قعدة ۱۳۴۴

(مجلس دوساعت و سه ربع قبل از
ظهر بر است آقای حسینخان پیرنیا
تشکیل گردید)

رئیس - آقای حائریزاده
(اجازه)

حائریزاده - قبل از دستور عرضی
دارم.

رئیس - آقای دامغانی
(اجازه)

دامغانی - بنده هم قبل از دستور عرضی
دارم.

رئیس - آقای شوشتری
(اجازه)

شوشتری - قبل از دستور

(رئیس - آقای سلطانی
(اجازه)

سلطانی - بنده هم قبل از دستور عرضی
دارم.

رئیس - آقای رضوی
(اجازه)

رضوی - قبل از دستور عرضی
دارم.

رئیس - آقای عراقی
(اجازه)

عراقی - قبل از دستور
رئیس - آقای شریعتزاده
(اجازه)

شریعتزاده - در ضمن مذاکره در
ماده دوم از قانون استخدام بلژیکها بنده

خاطر نشان کردم که ممکن است در ماده
قید شود که اگر بعداً از این يك قانون
عمومی راجع بمستخدمین خارجی وضع
شود شامل اینها خواهد بود چون بعقیده
بنده این يك قسمت مؤثری است تقاضا میکنم

اصلاح شود

رئیس - دیگر ایرادی نیست؟
آقا سید یعقوب - بنده در صورت مجلس عرضی دارم

رئیس - بفرمائید
آقا سید یعقوب - بنده توجه داشتم در صورت مجلس راجع به مرضی که بنده کردم در موضوع سهام مرخصی و آقای مغیر جواب دادند چون اینها مستخدمین هستند که مدتها بوده است که اگر همین ها استخدام شدند شاید مرخصی های خودشان را جمع کنند و بیش از چهار ماه شود از اینجهت در اینجا نوشته شده است که بیش از چهار ماه نباید بکمرته مرخصی بگیرند و عبارت صورت مجلس اینست طلب ران می رسد بنده که نفهمیدم اگر سایرین فهمیدند نمایند

رئیس - عبارت طوری نوشته میشود که مفهوم شود
کفیل وزارت معارف - دوفقره لایحه است تقدیم می شود یکی راجع است بکثرت رتبه و معلوم مدرسه دندان سازی که جدیداً تأسیس میشود یعنی بعد از گذشتن این لایحه از مجلس شورای ملی یک لایحه هم راجع به معلمی است که برای حدادی و نجاری مدرسه صنعتی دولتی در نظر گرفته شده است

رئیس - مراجع می شود به کمیسیون بودجه؟
بعضی از نمایندگان - صعیب است
بعضی از نمایندگان - بکمیسیون خارجه هم باید برود
رئیس - بکمیسیون بودجه و خارجه ارجاع می شود
آقای حائریزاده (اجازه)

حائریزاده - خیلی مسرورم که نماینده دولت هم حضور دارند بنده سه مطلب را می خواستم عرض کنم که از طرف مجلس بدولت تذکره داده شود یکی راجع بودجه ها است بنده مراجعه کردم بدفتر مجلس دو جزه بودجه ها بیکه از طرف دولت آمده است بودجه وزارت مالیه و وزارت جنگ نبود بعلاوه یک مبلغ اعتبار بیکه برای انتخابات دوره ششم باید در نظر بگیرند که در بودجه حائریه بیشتر خرج میشود جزء بودجه نبود در صورتیکه با جریان کند بیکه کارها در وزارت مالیه دارد اگر سهامه با آخر هر دوره مانده دولت بخیال جریان انتخابات ببقیه مانده دولت اعتبار می رود آن لایحه تصویب می شود احتمال می رود آن لایحه تصویب این مجلس بگذرد بهتر این بود که در جزء بودجه مملکتی که برای سینه حاضر من آورند اعتبار انتخابات را هم در نظر بگیرند

چون سهام با آخر دوره مانده بایستی طبع و توزیع اوراق انتخابات بعمل آمده و سایر مسائل راجع به انتخابات انجام گیرد چون این قسمت در بودجه پیش بینی نشده بود لازم دانستم بعضی مجلس برسانم که بدولت تذکره داده شود اعتبار انتخابات را که بیشترش در این سینه باید خرج شود جزء بودجه مملکتی امسال بیاورند مسئله دیگر راجع به سبیل زدگی و خرابی است که بقصه باقی وارد شده است چندی قبل آقای تدین نماینده محترم راجع بخرابی و خساراتیکه به مردم وارد شده بود مذاکره فرمودند و بنابر دولت کمک واقداماتی در این باب بکنند تاکنون چنین کمکی نشده و آقای آقا سید کاظم همکار محترم از بزرگترین کراف کرده اند که علاوه بر اینکه کمکی نشده مأمورین مالیه بهدهات رفته اند و هر یک از اهالی باقی را پیدا میکنند برای اخذ مالیات صدمه مزینند و ازیت میکنند خواستم بدولت تذکره داده شود حالا که برای نقاط سبیل زده و خراب شده اعانت و کمکی نمی کنند خوب است آن نقاط سبیل زده و خراب شده را فعلا از ادای مالیات معاف کنند و پس از آبادی دولت مطالبه مالیات بکنند مسئله دیگر راجع بشکایاتی است که از تجار عباسی و دزدان میرسد در موضوع قانون انحصار قند و شکر تقریباً یک سوء تفسیری در این قانون شده است در ماده هفتم آن می نویسد آنچه که از تاریخ بیست و دوم اردی بهشت وارد شده است محکوم به تأدیه حقوق مذکوره فوق خواهد بود نظر ما این بود که آنچه بعد از اردی بهشت قند و شکر و شکر وارد مملکت می شود این حقوق انحصار را بپردازد در کمرک معمول است اغلب تجار که پول ندارند مال التجاره خودشان را میگذارند در انبار گمرک و پس از یکی دو ماه که پول فراهم کردند گمرک و یک حق هم برای انباردار می دهند و مال التجاره خودشان را خارج میکنند آن وقت یک قانونی هم دارد که اگر تا یک مدتی نیامدند مال التجاره خودشان را بپردازند گمرک آن را حراج می نمایند انتخابات دوره ششم باید در نظر بگیرند که در بودجه حائریه بیشتر خرج میشود جزء بودجه نبود در صورتیکه با جریان کند بیکه کارها در وزارت مالیه دارد اگر سهامه با آخر هر دوره مانده دولت بخیال جریان انتخابات ببقیه مانده دولت اعتبار می رود آن لایحه تصویب این مجلس بگذرد بهتر این بود که در جزء بودجه مملکتی که برای سینه حاضر من آورند اعتبار انتخابات را هم در نظر بگیرند چون سهام با آخر دوره مانده بایستی طبع و توزیع اوراق انتخابات بعمل آمده و

سقط فروش و قهوه چی بفروشد حالا مأمورین مالیه بکمک گمرکی مطالبه مالیات انحصار را می نمایند در صورتیکه نظر قانون گذار اینطور نبوده است از اینجهت خواستم از مقام محترم مجلس تقاضا کنم که بدولت تذکره داده شود که قانون راطوری تغییر کنند که اسباب زحمت تجار خورده یا نشود و اسباب ورشکست آنها فراهم نگردد

رئیس - راجع به بودجه ها باید عرض کنم که بودجه وزارت مالیه و وزارت جنگ هم رسیده است منتهی یاره مخارج از قلم افتاده بود آنها را عودت دادند تا آنجا که مخارج را اضافه کرده دومرتبه بفرستند شاید در ظرف امروز و فردا برسد بعضی از نمایندگان - دستور رئیس - وارد دستور شویم؟ جمعی از نمایندگان - بلی

رئیس - ماده هشتم خبر کمیسیون بودجه راجع به مستخدمین بلژیکی مطرح است قرائت می شود (اینطور خوانده شد)

ماده هشتم - در صورتیکه یکی از مأمورین بر اثر کسالت مزاج که کاملاً بلبثوت رسیده باشد مجبور به عودت بلژیکی و استعفا از مأموریت در ایران شود اندانیه معامل ششماه حقوق مخارج عودت باو داده خواهد شد

چنانچه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا بنحو دیگر فوت نماید دولت پوراث مستقیم او معادل ششماه حقوق اندانیه خواهد داد در صورتیکه خانواده آن شخص در ایران باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد شد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)
آقا سید یعقوب - این ماده بنظر بنده عامد النظر است یعنی نظیر ندارد در دوره چهارم و پنجم کثرت اهائیکه بمجلس آمده است هیچ کدام این ماده را ندانند که اگر مستخدمی مریض شد ششماه حقوق باو بدهیم ما که اینجا این اشخاص را بیمه نمی کنیم که بگوئیم اگر خدای نخواسته تب کرد ششماه حقوق بعنوان اندانیه باو بدهیم اینجا می نویسد

در صورتیکه یکی از مأمورین بر اثر کسالت مزاج که کاملاً بلبثوت رسیده باشد مجبور به عودت بلژیکی و استعفا از مأموریت در ایران بشود ششماه مدمعاش بدو بدهند چرا؟ ما که تمام مخارج آنها را از قبیل مخارج مسافرت و کرایه منزل میدهمیم دیگر چه علت دارد که فرضاً یک مستخدمی چهار ماه ناخوش شد پس از چهار ماه هم دکتر تصدیق کرد که باید بلبثوت بر گردد دوماه حقوق اضافه یعنی چهار ماه در

ناخوشی و ششماه مدمعاش بدهیم؟ آبادر دوره دوم و سوم و چهارم و این دوره چنین سابقه بوده است که اگر مستخدم مریض شود ششماه مدمعاش بدهیم؟ ما که کسی را بیمه نمیکنیم ناخوش هم که از طرف مأموریت نبوده است اگر مرض بر او مستولی شود ما ضمان هستیم؟ از اینجهت بنده مخالف هستم باینکه مستخدمی که مریض شد ششماه مدمعاش داده شود همان مخارج عودت را باو بدهند کافی است باین ترتیب که اینجا نوشته شده است اگر مستخدمی ناخوش شد ما باید حقیقه یکسال حقوق باو بدهیم و بنده مخالفم این راجع به قسمت اول اما قسمت دوم که می نویسد: چنانکه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجه ناخوشی یا بنحو دیگر فوت نماید دولت پوراث مستقیم او معادل ششماه حقوق مدمعاش خواهد داد

نمی دانم اینهم مطابق چه قانونی است بعقیده بنده این قسمت هم مثل همان ماده دوم است که بنده و جمعی از آقایان عقیده داشتیم که باید در تحت یک قانونی کلی برای کلیه مستخدمین خارجی تکلیف معلوم شود که فرضاً اگر فوت کرد با او چه باید بکنیم اگر مطابق قانون حقوقی است باید ممالک دیگر سابقه دارد که اگر یک کسی مستخدم شد و در حین استخدام فوت کرد دولت درباره او فلان معامله را میکند اگر باو چیزی می دهند این سابقه را بیاورند ما هم به بنیم والا ما بیائیم اینجا سند بدهیم که کسی را که استخدام می کنیم هر جا ودانی داشته باشد که نباشد!!!

البته خدای نخواسته یکوقت اجلش میرسد در اینصورت ماضمان هستیم و باید ششماه حقوق بپردازیم و این است که تا یک قانونی متعین نشود که اگر مستخدمی در حین خدمت فوت کرد چه معامله باو باید کرد ما نمیتوانیم این را رأی بدهیم آقایان حقوقدان در اینجا هستند بنده که نمی دانم اگر در قانون حقوق چنین چیزی هست که اگر مستخدمی را کثرت کردند و در حین خدمت فوت کرد چیری باید باو داد خوب است یک ماده بنویسند والا ما باین وضعیت بودجه هر روز یک مستخدم از خارجه بیاوریم و این قبیل پولها باو بدهیم نمیدانم چه خواهد شد

آقای امیرالدوله آقایان دیگر هستند که حقوق میدهند اگر واقعا چنین چیزی هست که یک نفر که کثرت شد و در حین خدمت فوت کرد باید باو چیزی داد و مطابق اصول حقوقی حق کردن مارا بگیرد این را یک ماده کلی بنویسند والا ما باین نظر خودمان بگوئیم که اگر مستخدم مرد ششماه حقوق باو بدهیم بنده میگوئیم ششماه لازم نیست یکماه بس است یا هیچ ندهیم چرا؟

بدلت اینکه ماضمان جان او که نبوده این است که بنده هم در جزء اول و هم در جزء ثانای این ماده مخالفم زیرا ضرر بفرمان مملکت است و دلیلی هم که این ضرر را قبول کنیم نداریم

مخبر - اگر چه فرمایشات آقای آقا سید یعقوب مفصل بود ولی بنده بطور اختصار یک جمله جواب عرض میکنم اولاً اینکه فرمودند سابقه ندارد تصور میکنم سابقه داشته است و اینکه فرمودند اگر مستخدمی مریض شد چرا باید ششماه حقوق ماضمان باو داد در حین حال خودشان تصدیق فرمودند که باید مخارج معادرت با آنها داد در صورتیکه ما اینجا نوشته ایم شش ماه حقوق بدون مخارج معاودت باو داده شود

اینکه فرمودند مطابق قانون حقوقی هست یا خیر؟ عرض میکنم مطابق قانون حقوقی و انصافی و هر چه تصور بفرمائید ما وقتی که یک نفر مستخدم از بلژیکی آوردیم در ایران و در اینجا مریض شده بطوریکه توانست خدمت خودش را ادامه دهد آیا این زیاد است که ما نوشته ایم ششماه حقوق بدون مخارج معاودت باو داده شود؟

بعلاوه این ترتیب بیشتر بفرع مأموریت تمام میشود برای اینکه اگر ما اینقدر را نکنیم ممکن است یک نفر مستخدم که اینجا میاید مدتی در حال ناخوشی باقی باشد و هیچکار هم نکند و حقوق هم بگیرد و تا آخر کثرتش هیچکاری برای ششماه نکند پس با این ترتیب هم نظرات انصاف و هم منافع دولت هر دو حفظ شد

اما اینکه فرمودند چرا در موقع فوت معادل ششماه حقوق بپردازد او داده شود؟ این هم سابقه دارد و اگر بکثرتهای سابق مراجعه بفرمائید می بینید که این قرارداد هست و همچو قیدی منظور شده است البته یک نفر مأموریکه بایران آمد و در خدمت دولت ایران فوت کرد این اندازم مراعات نسبت بپوراث او چیز فوق العاده نیست و اگر بقانون استخدام کشوری مراجعه کنید خیلی بیشتر از اینها نسبت بمستخدمین خودمان مراعات شده

پس دادن این ششماه حقوق به مستخدمین که در موقع خدمت بدولت می میرد یا کشته میشود یا بواسطه حوادثی ازین می رود چیز فوق العاده نیست و سابقه هم دارد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - آقایان طهران و روحی و کازرونی و میرزا جواد خان پیشنهاد کرده اند کلمه (اندانیه) تبدیل (بکمک خرج) شود جمعی از نمایندگان - صعیب

مخبر - بجای اندانیه مدمعاش می نویسیم رئیس - دوفقره پیشنهاد دیگر هم هست قرائت میشود (بعضیون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای زاهدی اینجانب پیشنهاد میکنم در عوض ششماه حقوق سه ماهه حقوق داده شود رئیس - بفرمائید

زاهدی - چنانچه اغلب دیده شده آب و هوای ایران خیلی سازگار است و خیلی کم اروپائیا ناخوش می شوند از اینجهت بنده عقیده دارم در صورتی مستخدمی ناخوش شد سه ماهه حقوق باو داده شود و اینطور که بنده پیشنهاد کرده ام حد اقلش میشود هزار و پانصد تومان و حد اکثرش دوهزار و صد تومان و همین مبلغ مخارج معاودت کافیست رئیس - آقای تدین (اجازه)

تدین - البته آقایان تصدیق میفرمائید لایحه که مطرح است دو طرف دارد زیرا یک کثرتانی است که مابین دوفقره منعقد می شود و این غیر از قانونی است که برای مملکت وضع میشود و چون این قرارداد دو طرف دارد لذا باید مرضی الطرفین باشد تمام این مذاکرات وجد وجهه ها که آقایان می فرمایند در کمیسیون شده تا بالاخره با توافق نظر دولت و اشخاصیکه می خواهند استخدام شوند اینطور توافق نظر حاصل و لایحه تنظیم شده است حالا بخوابم یکطرفی این لایحه را ملاحظه کنیم نمیشود

بعلاوه اشکالاتی که آقایان در این موضوع میکنند بعقیده بنده هیچکدام وارد نیست و حالا بنده نمیخواهم در این قسمت وارد شوم ولی این نکته را عرض میکنم که در اینجا مقصود عناوینی است برای اینکه طرف پولی را که منظور او است روح مسئله این است حالا حقانین مختلف می شود گاهی بعنوان مدمعاش و زمانی بعنوان فوق العاده یا بعنوان دیگر است ولی اصل مقصود روح مطلب همان است که عرض شد

رئیس - رأی گرفته می شود بقبول توجه بودن این پیشنهاد آقایان بیکه تصویب میکنند قیام فرمائید (چند نفری برخاستند) رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد آقای شوشتری (باینضمون خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم (باعتنا) افه شود بماده ۸ بعد از کلمه (کسالت مزاج) (باعتنا) توقف در ایران) که کاملاً بلبثوت رئیس - آقای شوشتری (اجازه)

آقا سید محمد علی شوشتری - بعقیده بنده باید بماده ۸ کلمه در اثر علت مزاج (باعتنا) توقف در ایران اضافه شود برای اینکه در بعضی اوقات کسالت مزاج در بدو ظهور مرض در مزاج ظاهر نمی شود و بعد ظاهر می شود

مثلاً ممکن است یک نفر مستخدمی بایران بیاید و یک کسالتی داشته باشد که مستند بمملکت خودش بود و ربطی بایران نداشته منتهی در وقتیکه بایران آمد آن کسالت ظهور بکند در اینصورت بعقیده بنده نباید باو حقوق داد از اینجهت بنده پیشنهاد کردم که اگر بعلت توقف در ایران کسالت مزاجی پیدا کرد آنوقت باو حقوق داده شود

مخبر - بنده تعجب میکنم چرا این قبیل پیشنهادات باید در مجلس بشود چطور می توان تشخیص داد که مرض او راجع ایران نیست و این وظیفه مجلس به مملکت خودش است! این وظیفه مجلس نیست! کدام دکتري در دنیا هست که بتواند همچو مسأله را تشخیص بدهد؟! به ما چه مربوط است که این نوع مسائل را در مجلس مطرح کنیم؟ آخر ما باید قدری فکر کنیم و آنچه که وظیفه خودمان است پیشنهاد کنیم

رئیس - رأی می گیریم بقبول توجه بودن پیشنهاد آقای شوشتری آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمائید (کسی قیام نکرد) رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای تهرانی (باین ترتیب قرائت شد)

ماده ۸ را بترتیب ذیل پیشنهاد می نمایم: ماده ۸ هر یک از مستخدمین بلژیکی مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور به معاودت وطن و استعفا از خدمت دولت ایران گردید مخارج معاودت او بتناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شد تأدیه خواهد شد

رئیس - بفرمائید
آقا شیخ محمد علی طهرانی - پیشنهاد بنده دو جزه دارد

ماده ای که از طرف کمیسیون پیشنهاد شده بنده نسبت به جزء دومش عرضی ندارم فقط در جزء اولش عرض میکنم که مستخدمین بلژیکی از حیث اینکه خارجی هستند اهمیتشان زیادتیر از مستخدمین امریکائی نیست

ماده ای که نسبت بامریکائی ها مقرر شده همانطور هم درباره بلژیکی ها باید مقرر شود در قانونی که چند روز قبل برای مستخدمین امریکائی گذشت این ماده نوشته شده و بنده حالا همین فقره دوم ماده باز هم

قانون استخدام امریکائی ها را میخوانم تا آقایان ملاحظه بفرمائید: (هریک از مستخدمین امریکائی مزبور که بواسطه علت مزاج مجبور به معاودت وطن و استعفا از خدمت دولت ایران گردید مخارج معاودت او بتناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تأدیه خواهد شد

از اینجهت بنده حالا بجای جزء اول ماده ۸ که کمیسیون پیشنهاد کرده جزء دوم از ماده ۱۱ قانون استخدام امریکائی ها را پیشنهاد کرده ام چه جهت دارد که خورده خورده بالا برویم؟ این قانون مستخدمین امریکائی در مجلس تصویب شده با کمال اهمیتی که مستخدمین امریکائی دارند و با احتیاج تامه ای که دولت ایران با استخدام آنها دارد معذک در موقع مرض و عودت آنها ما این ماده را باین کیفیت وضع کردیم

حالا چه دلیل دارد که در مستخدمین بلژیکی قائل شویم که در موقع مرض و عودت از ایران یک مرتبه شش ماه حقوق بگیرند؟ و این یک فتح بایی خواهد بود که ما در آتیه خورده خورده بالا برویم

یعنی در آتیه اگر خواستیم یک کثرتانی ببندیم بجای شش ماه حقوق دوازده ماه حقوق بدهیم همین طور کم کم بالا برود تا برسد بدوازده سال از این جهت بنده معترض همانطور که ما در باره مستخدمین یک دولتی قوی مثل امریکا معمول داشته ایم درباره مستخدمین بلژیکی هم از همان قرار عمل نمائیم و زیادتیر را نباید قائل شویم

بنده متأسفم که چرانیان دولت در اینجا نیست تا دفاع کند

مخبر - این قانون یا قانونی که در باره مستخدمین امریکائی نوشته شده طرف مقایسه نیست بواسطه اینکه ما برای هر یک نفر مستخدمین امریکائی که دو هزار و پانصد تومان خرج سفر قائل شده ایم در صورتی که برای یک نفر مستخدم بلژیکی نمی توانیم آن اندازه خرج سفر قائل شویم زیرا راه آنها دورتر و راه اینها نزدیکتر است همینطور در حقوق و سایر شرایطشان تفاوتی در بین هست و بعلاوه همانطور که آقای تدین فرمودند این مسائل مرضی الطرفین است و اینطور که در نتیجه مذاکرات زیاد بوده که در کمیسیون بعمل آمده است تصور بفرمائید هر چه گفتند ما به سهولت قبول کرده ایم غیر بلکه در جزئیاتش مذاکرات زیاد شده تا بالاخره اینطور نوشته شده و این آخرین ترتیبی است که متفق علیه بوده است و بنده تصور نمیکنم بتوان از این چیزی که در اینجا منظور شده چیزی کم کرد

زیرا آنهایی که باید شرایط را قبول کنند قبول نخواهند کرد دیگر بسته بنظر آقا یاسنت.

رئیس - رأی می گیریم.

آقایانی که پیشنهاد آقای طهرانی را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.

بعضی از نمایندگان - مجدداً بفرمایند قرائت شود.

(شرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقایانی که این پیشنهاد را قابل توجه می دانند قیام فرمایند.

(جمع کثیری قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد.

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب (اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم که در صورت مرض مخارج معاودت داده شود در صورت موت، مخارج معاودت خانواده او داده شود.

رئیس - بفرمایند.

آقا سید یعقوب - بنده در قسمت اول که در صورت مرض باشد موافق بودم بایشان آقای طهرانی که مجلس مقدس هم رأی داد ولی در صورت فوت یکی از مستخدمین بلژیکی بنده عقیده دارم که دولت ایران باید مخارج اهل و عیالشان را از اینجای بلژیک تأمین کند و از اینجهت بنده این جزء ثانی را اینطور پیشنهاد کردم.

رئیس - آقای بیات (اجازه)

بیات - بنده گمان میکنم اگر خود آقای آقا سید یعقوب هم وقت بفرمایند تصدیق میکنند که وقتی يك مستخدمی از يك مملکتی بایران می آید و در خدمت دولت فوت میکند قطع نظر از اینکه مخارج معاودت خانواده او باید داده شود علاوه باید یکجوقی هم با نهاد ادا شود تا وقتی مدتی زندگانی کنند.

چنانچه مادر قانون استخدام کشوری هم در باره مستخدمین خودمان يك امر آتیه ای کرده و قابل شده ام که بپایماندگان مستخدمین که در خدمت دولت فوت میشوند حقوقی داده شود پس این ششماه حقوقی که در این قانون منظور شده گمان نمیکند چیز زیادی باشد.

رئیس - رأی می گیریم بپیشنهاد آقای آقا سید یعقوب آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(معدودی قیام کردند)

رئیس - قابل توجه نشد. ماده نهم قرائت میشود.

(شرح ذیل قرائت شد)

ماده نهم - دولت میتواند در هر موقع بطریق مقرر از پرداخت ششماه حقوق علاوه بر مخارج رجعت بکثرت مأمورین

مزبور خانه و هدولی در صورتیکه مأموریت مستخدمین مذکور در اثر مداخله آنها در مسائل سیاسی یا عدم رعایت قوانین مملکتی و نظامات اداری خانه باید حقوق ششماه فوق الذکر و خرج سفر پرداخته نخواهد شد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - موافقم.

رئیس - آقای رهنما (اجازه)

رهنما - موافقم.

رئیس - آقای داور (اجازه)

داور - موافقم.

رئیس - آقای طهرانی (اجازه)

طهرانی - بنده بشت سر کلاه سیاسی لفظ مذهبی را هم عقیده دارم اضافه شود چنانچه در قانون استخدام امر یکایه هم این مسئله پیش بینی شود از این جهت بنده پیشنهاد می کنم در اینجا هم نوشته شود.

رئیس - آقای رهنما (اجازه)

رهنما - در این قسمت راجع به مداخله در مسائل مذهبی گمان نمیکند اصلاً مأمورین خارج در مسائل مذهبی مداخله کنند زیرا داعی ندارد آنها کاری بکنند که از وظیفه شان خارج باشد حالا اگر يك نگرانیهای برای آقایان است چه عرض کنم.

رئیس - آقای بیات (اجازه)

بیات - موافقم.

رئیس - آقای مدرس (اجازه)

مدرس - بنده عرض دیگری دارم و گمان میکنم چون آن ماده بکمیسیون رفته این ماده هم باید برود بکمیسیون.

رئیس - پیشنهاد آقای زعیم قرائت می شود.

(باین مضمون قرائت شد)

پیشنهاد میکنم کلمه (در اثر) بمبدل به مخیر - قبول میکنم.

رئیس - رأی می گیریم بماده نهم - باینکه کلمه در برابر آقایان موافقین قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام کردند)

رئیس - تصویب شد ماده دهم (باین کیفیت قرائت شد)

ماده دهم - کثرت آتیه های مأمورین سابق الذکر بر طبق مقررات قانون ۲۳ عترب ۱۳۰۱ راجع با استخدام مأمورین خارجه از طرف وزارت مالیه برقرار خواهد شد.

رئیس - مخالفی ندارد؟

جمعی از نمایندگان - خیر.

رئیس - رأی می گیریم آقایان موافقین باماده دهم قیام فرمایند.

(عده کثیری قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده یازدهم قرائت می شود.

(باین نهج خوانده شد)

ماده یازدهم - وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است.

رئیس - مخالفی ندارد؟

آقایانی که ماده یازدهم را تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان برخاستند)

رئیس - تصویب شد.

طرح آقای اتحاد و چند نفر از نمایندگان راجع بقانون انتخابات مطرح است آقای روحی پیشنهاد کرده اند از دستور خارج شود. آقای روحی

روحی - اگر نظر آقایان باشد در چندی قبل مجلس رأی داد که يك کمیسیون برای تجدید نظر در قانون انتخابات انتخاب شود.

آن کمیسیون با توافق نظر دولت يك مطالعه کاملی در اساس و اصلاح قانون انتخابات نموده و مسائل مهمه از قبیل تنظیم جدول و حوزه انتخابیه و غیره همه را با مطالعه کاملی در نظر گرفته دوسه ماده دیگر از آن آن قانون بیشتر نمانده و عقرب بمجلس خواهد آمد.

از اینجهت بنده عقیده دارم که این طرح هم برود بکمیسیون تا بانظر جمعی در آن دقت شده و یک قانون جامع الاطراف بمجلس بیاید و چون ممکن است یکمکود و ترتیب متناقصی در کار باشد.

از این لحاظ بنده تقاضا دارم همین را هم بفرستید کمیسیون تا با يك ترتیب و صورت جامعی بمجلس بیاید.

بعضی از نمایندگان صحیح است.

رئیس - رأی می گیریم بپیشنهاد آقای روحی آقایانی که تصویب می کنند قیام فرمایند.

(اکثر نمایندگان قیام کردند)

رئیس - تصویب شد.

راجعه بلژیکیها آقای شریف زاده ماده الحاقیه پیش نهاد کرده اند (باین ترتیب خوانده شد)

ماده الحاقیه اگر اشخاصی که بموجب این قانون استخدام میشوند در حین اجراء مأموریت خود مرتکب تقصیرات اداری شوند موافق اصول و مقررات قانون استخدام کشوری در محکمه اداری محاکمه خواهند شد.

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - همین پیش نهاد را در وقت شور در لایحه استخدام مستخدمین امریکائی تقدیم کردم و در مجلس هم قابل توجه شد.

ولی بواسطه اشتباه قرائت نشد حالا همین ماده الحاقیه را در این قانون پیش نهاد می کنم.

بعقیده بند (موافق اصول مسئولیت) مستخدمین و مأمورینی که مأمور انجام وظایف هستند باید در مقابل مقرراتی مسئول باشند بنده لازم میدانم مستخدمین بلژیکی هم مطابق اصول مقررات کشوری در موقع ارتکاب تقصیرات اداری در محاکمه محاکمه شوند و علت ندارد که دولت ایران یکمکده مأمورینی داشته باشد که از مسئولیت معصوم باشند معبر - تقاضای گنم این ماده بکمیسیون ارجاع شود تا در آنجا با توافق نظر نماینده دولت اصلاح شود.

رئیس - ارجاع میشود بکمیسیون پیش نهاد آقای کازرونی (باین مضمون قرائت شد)

بنده بیس نهاد می کنم که شورانی پوست بره جزع دستور و مطرح شود

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - البته آقایان میدانند که پوست بره و ذبح بره در حال موعده یعنی دارد که اگر از موعده گذشت استفاده آن از بین میرود.

و این لایحه يك شور هم شده و چیز مهمی نیست.

عجالتاً چیزی در دستور نداریم اگر آقایان موافقت بفرمایند خوب است این لایحه پوست بره مطرح شود

رئیس - راپورتش حاضر نیست کازرونی - بنده پیش نهاد را استرداد می کنم.

رئیس - پیش نهاد آقای ضیاء قرائت می شود.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیش نهاد می نمایم که راپورت کمیسیون بودجه راجع به شهریه ورثه مرحوم میرزا محمود خان مشاور الملک جزء دستور شود

رئیس - آقای ضیاء (اجازه)

ضیاء - در این خصوص توضیح زیادی لازم نیست تمام آقایان میرزا محمود خان مشاور الملک را می شناسند که دارای يك سابق خوبی بود و يك خدمتانی برای ایران کرده است و برای سربلندی و سعادت ایران زحمت کشیده و شهریه او هم از محل بودجه وزارت خارجه است و تعمیلی بودجه کل مملکتی نیست و چون همیشه از بودجه وزارت خارجه پرداخته میشده کمیسیون بودجه هم در جزو بودجه وزارت خارجه منظور کرده و راپورتش از طرف دولت تنظیم شده و باید تصویب شود

وقت شور در لایحه استخدام مستخدمین امریکائی تقدیم کردم و در مجلس هم قابل توجه شد.

ولی بواسطه اشتباه قرائت نشد حالا همین ماده الحاقیه را در این قانون پیش نهاد می کنم.

بعقیده بند (موافق اصول مسئولیت) مستخدمین و مأمورینی که مأمور انجام وظایف هستند باید در مقابل مقرراتی مسئول باشند بنده لازم میدانم مستخدمین بلژیکی هم مطابق اصول مقررات کشوری در موقع ارتکاب تقصیرات اداری در محاکمه محاکمه شوند و علت ندارد که دولت ایران یکمکده مأمورینی داشته باشد که از مسئولیت معصوم باشند معبر - تقاضای گنم این ماده بکمیسیون ارجاع شود تا در آنجا با توافق نظر نماینده دولت اصلاح شود.

رئیس - ارجاع میشود بکمیسیون پیش نهاد آقای کازرونی (باین مضمون قرائت شد)

بنده بیس نهاد می کنم که شورانی پوست بره جزع دستور و مطرح شود

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - البته آقایان میدانند که پوست بره و ذبح بره در حال موعده یعنی دارد که اگر از موعده گذشت استفاده آن از بین میرود.

و این لایحه يك شور هم شده و چیز مهمی نیست.

عجالتاً چیزی در دستور نداریم اگر آقایان موافقت بفرمایند خوب است این لایحه پوست بره مطرح شود

رئیس - راپورتش حاضر نیست کازرونی - بنده پیش نهاد را استرداد می کنم.

رئیس - پیش نهاد آقای ضیاء قرائت می شود.

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیش نهاد می نمایم که راپورت کمیسیون بودجه راجع به شهریه ورثه مرحوم میرزا محمود خان مشاور الملک جزء دستور شود

رئیس - آقای ضیاء (اجازه)

ضیاء - در این خصوص توضیح زیادی لازم نیست تمام آقایان میرزا محمود خان مشاور الملک را می شناسند که دارای يك سابق خوبی بود و يك خدمتانی برای ایران کرده است و برای سربلندی و سعادت ایران زحمت کشیده و شهریه او هم از محل بودجه وزارت خارجه است و تعمیلی بودجه کل مملکتی نیست و چون همیشه از بودجه وزارت خارجه پرداخته میشده کمیسیون بودجه هم در جزو بودجه وزارت خارجه منظور کرده و راپورتش از طرف دولت تنظیم شده و باید تصویب شود

رئیس - آقای شیروانی (اجازه)

شیروانی - بنده این طور حس میکنم که چون آقا احساس کردند چیزی در دستور نداریم.

لذا پیش نهاد کرده اند پول ببخشیم بنده اطلاع دارم که مخصوصاً این لایحه در حق اشخاص پیش بینی شده که اصلاً هیچ ندارند حالا فرضاً چهار پنج روز دیگر هم بتأخیر بیفتد اهمیتی ندارد قانون استخدام مستخدمین مجلس در دستور بود بعد چون پیشنهاد های مهمتری در دستور آمد او مانده حالا بنده پیش نهاد میکنم آن آن قانون مستخدمین مجلس مطرح شده و این چهار پنج ماده شور اولش تمام شود هر چه زودتر برود بکمیسیون تکلیف معلوم شود

رئیس - ارجاع میشود بکمیسیون پیش نهاد آقای ضیاء راتصویب می کنند قیام فرمایند.

(کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد پیش نهاد آقای میرزا جواد خان امامی (باین کیفیت خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم راپورت کمیسیون متکرات راجع بطرح پیش نهادی آقای یاسائی در موضوع منع استعمال تریاک جزو دستور امروز شود

رئیس - آقای آقا میرزا جواد خان (اجازه)

آقا میرزا جواد خان بنده تصور میکنم محتاج توضیح زیاد نباشد چون چیزی در دستور نداریم و این یکی از طرحهای مهمی است که تقدیم مجلس شده است راپورتش هم حاضر است تقاضا کردم جزء دستور شود

رئیس - آقایانیکه این پیش نهاد را تصویب میکنند قیام فرمایند.

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای شیروانی (بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم قانون استخدام مستخدمین مجلس جزء دستور شود

رئیس - آقایانیکه با این پیش نهاد موافقت قیام فرمایند.

(عده کمی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای ضیاء (اجازه)

ضیاء - در این خصوص توضیح زیادی لازم نیست تمام آقایان میرزا محمود خان مشاور الملک را می شناسند که دارای يك سابق خوبی بود و يك خدمتانی برای ایران کرده است و برای سربلندی و سعادت ایران زحمت کشیده و شهریه او هم از محل بودجه وزارت خارجه است و تعمیلی بودجه کل مملکتی نیست و چون همیشه از بودجه وزارت خارجه پرداخته میشده کمیسیون بودجه هم در جزو بودجه وزارت خارجه منظور کرده و راپورتش از طرف دولت تنظیم شده و باید تصویب شود

(شرح ذیل قرائت شد)

آقای یاسائی نماینده محترم بواسطه گرفتاری شخصی از مجلس شورای ملی استعفاى دو ماه مرخصی نموده اند که ابتدای مرخصی از اول تیرماه محسوب شود کمیسیون یکماه تصویب مینماید

رئیس - آقایانی که مرخصی يك ماهه آقای یاسائی را تصویب می کنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

آقای ناصر الاسلام نماینده محترم بواسطه عارضه ونوبه نتوانسته اند در موقع انقضای مدت مرخصی خود راپورتش برسانند لذا از مجلس شورای ملی مدت دوازده روز از اول اردیبهشت تا بعد مدت مرخصی خودشان را تقاضا نموده اند

کمیسیون عذر ایشان را موجه دانسته

اجازه دوازده روزه آقای ناصر الاسلام را تصویب مینماید

رئیس - آقایان موافقین با مرخصی آقای ناصر الاسلام قیام فرمایند

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد.

آقای میرزا رضا خان حکمت نماینده محترم نظریه عارضه نقاحت و لزوم استعلاج مدت سه هفته بیست و یکم خرداد از مجلس شورای ملی اجازه مرخصی خواسته اند کمیسیون عذر ایشان را موجه دانسته تصویب مینماید

رئیس - آقایانیکه این راپورت را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

آقای آقامیرزا ابوالحسن پیرنیا نماینده بواسطه عسکالت مزاج و لزوم معالجه در آبهای معدنی از مجلس شورای ملی استعفاى دو ماه مرخصی نموده اند که ابتدای مرخصی از یازدهم خرداد محسوب شود کمیسیون عذر ایشان را موجه دانسته تصویب می نماید.

رئیس - آقای آقامیرزا ابوالحسن (اجازه)

آقامیرزا ابوالحسن خان پیرنیا - چون از یازدهم خرداد تقاضا کرده بودم و آن موقع گذشته است تقاضا میکنم از اول تیرماه معین فرمایند یعنی از آن روز مرخصی بنده رأی گرفته شود

رئیس - آقایانی که مرخصی دو ماهه آقای ابوالحسن خان پیرنیا را از اول تیرماه تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد راجع به تور اگر پیشنهادی هست بفرمایند آقای آقا شیخ فرج الله

آقا شیخ فرج الله - اعتقاد من این است که چون قانون بودجه مجلس گذشته و قانون تفریغ بودجه گذشته است چون باید بگذرد این دوتایک مرتبه از این جهت تقاضا میکنم جزء دستور شود و پیشنهاد هم داده ام

رئیس - پیشنهاد نداده اید

آقا شیخ فرج الله - چرا آقای آقا میرزا سید احمد خان اعتبار (اجازه)

میرزا سید احمد خان اعتبار - بنده پیشنهادی کرده بودم راجع به دو سه فقره خبر از کمیسیون بودجه که جزء دستور شود واستدعا میکنم مقرر فرمایند قرائت شود

(پیشنهاد آقای آقا شیخ فرج الله بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم قانون تفریغ بودجه مجلس جزو دستور شود

رئیس - آقای قائم مقام (اجازه)

قائم مقام - چون آقای ارباب حاضر نیستند و ممکن است بعضی توضیحات لازم باشد که ایشان بدهند از این جهت تقاضای کنم باشد برای جلسه بعد

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای آقا شیخ فرج الله را تصویب می کنند قیام فرمایند

(عده کمی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد پیشنهاد آقای آقامیرزا احمد خان اعتبار (بشرح زیر خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم خبر نمره ۵ کمیسیون بودجه راجع بمؤدب الملک و خبر ۵۱ کمیسیون بودجه راجع بدکتر هنیث و خبر نمره ۵۲ کمیسیون بودجه راجع بپرنال مالک جزء دستور شود

رئیس - آقای آقامیرزا سید احمد خان اعتبار (اجازه)

میرزا سید احمد خان اعتبار - این سه فقره خبر از کمیسیون بودجه گذشته و کمیسیون هم اینها را رد کرده است چون مجلس کاری ندارد از این جهت تقاضا کردم جزء دستور شود

رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند

(اکثر نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد

(راپورت راجع بمؤدب الملک بشرح ذیل خوانده شد)

کمیسیون بودجه لایحه نمره ۶۳۸ دولت در خصوص کثرت آقای یوسف ابشارخان مؤدب الملک مورد بحث و مطالعه قرارداد او نسبت باین لایحه موافقت بعمل نیامد و با کثرت رد شد

رئیس - آقای کازرونی

(اجازه)

کازرونی - بنده موافقم بعد از يك مخالف عرض کنم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده هم راپورت موافقم

رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - بنده مخالفتم با این راپورت از این نظر است که بر مملکت لازم است نسبت باشخاصی که در مدت طولانی انجام خدمات کرده اند رعایت خدمات آنها بکند و بنده هم ممکن است نسبت بمبلغ و مقدار آن مخالفتی داشته باشم

ولی چون این شخص هم خودش وهم یارش بمعارف این مملکت خدمت کرده اند علت ندارد که دولت با احتیاجی که به معلم دارد نسبت بکسی که هم خودش وهم پدرش خدمت کرد راپورت نکند از این جهت بنده با این راپورت مخالفم و راجع بجرع و تعدیل مبلغش يك نظریاتی دارم که بدم عرض خواهم کرد

رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - يك وقت دولت ایران محتاج بود برای تعلیم زبان فرانسه يك نفر را استخدام کرد و با حقوق کافی هم داد آن موقوف با احتیاج داشت و او را استخدام کرد ولی حالا ما احتیاج نداریم وجود این شخص برای اینکه فرانسه دان های ما کافی و بهتر هستند

برای تعلیم زبان فرانسه آقایان می فرمایند تا بدالاهر ما این هار انگاه بداریم؟ خوب میفرمایند خدمت کرده اند بنده این کلمه خدمت کرده را مکرر در مجلس گفته شده است و مذاکره میشود اگر این هارا پشت سر هم بکنند و بهم مربوط کنند بقدر درازی دنیا میشود

این خدمتی که کرده است در مقابلش حقوق گرفته ماحکه در مقابل خدمت او خیانتی نکرده ایم

در هر صورت بنده کاملاً با راپورت موافقم و خیلی هم تشکر میکنم از کمیسیون بودجه که این را رد کرده است

رئیس - این مطلب گمان میکنم از دستور باید خارج شود برای اینکه کمیسیون خارجه راپورت نداده است همین طور راجع به مسن السلطنه ورنال الالنا

رئیس - بنده گمان میکنم تبه داخله باشد

بعضی از نمایندگان - خیر

رئیس - اگر مطالب دیگری هست پیشنهاد بفرمایند برای یکگیریم

(پیشنهاد آقای دکتر احتشام بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد آقای تدین
پیشنهاد میکند که جلسات رسمی مجلس
از این به بعد در در هفته ۲ روز و ایام یکشنبه و
۳ شنبه قبل از ظهر برای این امر تخصص
داده شود.
رئیس - باید قبل از رای گرفته شود با
پیشنهاد اولی که محدود کرده است بیکدست
معنی.
یاسائی - بنده مخالفم
رئیس - بشر مائید
یاسائی - بنده باتمام این پیشنهاد
مخالفم. نظر بکارهای اساسی که مجلس

دارد و همچنین کار های مهمی که مانده است مجلس نباید تعطیل بشود و عقیده بنده این است که مجلس همیشه طرفدار منافع است .

بعضی از نمایندگان - (با همهمه این - طور نیست)

(صدای زنك رئیس)

یاسائی - بنده عقیده ام این است - داد و فریاد ندارد بنده معتقدم که مایه نظوری که میبایستی هلاک شده داشته باشیم بکار نداریم .

(همهمه نمایندگان -

صدای زنك)

آقا سید یعقوب - خودش مرخصی گرفته راحت است .

یاسائی - کار های اساسی دولت میبایست در این مدت کمی که از عمر مجلس پنجم باقی مانده تکلیفش معلوم شود من حمله اصلاح قانون انتخابات که غالب آقایان در نظر دارند و مخصوصاً با آن نظری که آقایان در تسریع امر انتخابات دارند که زودتر از موعد بیکه در قانون پیش بینی شده است شروع بشود باید زود تکلیف این موادی که حاضر شده و قریباً راپورتش حاضر میشود معلوم شود و دیگر از قوانین مهمی که در نظر است و باید تصویب شود قانون ممیزی است که همه آقایان در نظر دارند و بنده نمیدانم چه وقت باید اینها را تصویب کنیم ؟

وضع بلدیهای ولایات را همه آقایان میدانند . شهرها همه کثیف همه تاریک . همه ناراضی و همه امیدوار شما هستند . دو دوره سه دوره است این قانون حاضر شده است و مجال نداشته اند آن را اصلاح کنند .

بنا بر این بنده عقیده ندارم جلسات مجلس کم شود و نظریه قوانین مهمتری که در نظر است از قبیل الغای قوانین راجع بمعادن و غیره و قانون راجع بفروش خالصجات و قانون راجع براه بندر جز و دامغان و مسائل اقتصادی دیگر که در کمیسیون فواید عامه مشتمل شده و همچنین لوایح دیگر که در در کمیسیون قوانین ماله موجود است ما باید بیشتر علاقه داشته باشیم که این لوایح از مجلس زودتر بگذرد و با این روزی دو ساعت سه ساعت که کار می کنیم دیگر مقتضی نیست از جلسات ایام هفته کسر کنیم در صورتی که بنده می دانم آقایان برای منفعیات تعطیل حاضر هستند

رئیس - آقای تدین

(اجازه)

تدین - بنده خیلی متأسفم که آقای یاسائی تقاضای مرخصی کرده بودند و يك ساعت قبل در این مجلس تصویب شد فراموش کردند .

آقا کسی که این عقیده را دارد کار شخصی را مقدم بر کار عمومی نمیدارد ما از

طرف ملت وظیفه میخوریم که برای ملت کار کنیم و نباید کار شخصی را بر کار عمومی بدهیم !!

امروز بنده این پیش نهاد را کردم و هیچ هم مقصود طفره عمل نیست هیچوقت هم برای کار شخصی بنده و بعضی از آقایان دیگر که پیشنهاد کرده ایم اجازه نخواسته ایم مقصود پیشرفت کار است و بنده پوست کندن و صاف عرض میکنم تابستان است گرم است بیش از دو روز نمی شود

بعد از این کار کرد در قانون اساسی هم تعطیل بیش بینی شده این حرفها هم بجای خودش صحیح است

ولی این دلیل نمیشود که چهار روز تبدیل بدو روز نشود البته دو روز اگر ما بتوانیم کار کنیم این را بنده علنی میگویم خیلی بهتر انجام وظیفه می شود . مرخصی هم نمی خواهیم

(خنده نمایندگان)

بنابر این تصور میکنم مخالفت ایشان بی مورد باشد

یاسائی - بنده مطابق نظامنامه می خواهم توضیح بدهم .

رئیس - توضیح میخواهید بدهید یاسائی بلی .

یاسائی - غالب آقایان در این مدت گذشته دو ماه سه ماه چهار ماه تقاضای مرخصی کرده اند و کار شخصی هم داشته باشند ایشان اعتراض کردند که مطابق رأیی که مجلس داد تو حق نداری این حرف را بزنی بنده میخواهم بگویم که حق دارم (همهمه نمایندگان - صدای زنك)

رئیس - آقا این توضیح نیست . یاسائی - (خطاب بنمایندگان) پس این خنده های شما چه بوده

رئیس - مطابق ماده ۱۰۹ اگر توضیحی دارید بفرمائید .

یاسائی - بنده میخواستم عرض کنم برای کار شخصی اجازه نخواسته ام حتی حالا هم حاضر از مرخصی صرف نظر کنم .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی گرفته می شود پیشنهادی که قرائت شد از بیست و پنجم خرداد تا امروز هفته دو جلسه .

آقایانی که این پیشنهاد را تصویب می کنند قیام فرمایند .

(جمعی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای تدین .

(بشرح سابق خوانده شد .)

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

(اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده با دو روزش موافقم لیکن این چیز را که آقای تدین پیشنهاد فرمودند گویا ملاحظه اشخاصی را

که بشمیران میروند کرده اند در این صورت بنده عقیده ام این است که اگر این دوروز شنبه و یکشنبه باشد بهتر است

رئیس - آقای تدین

(اجازه)

تدین - دلیل آقای آقا سید یعقوب این بود که بعضی ها میروند بشمیران بلی اگر مقصود این باشد آنطور که شما پیشنهاد کرده اید انفع است که دو روز متوالی بیاید و پنج روز بنده و ولی مقصود این بود .

دو روز متوالی جلسه بودن و پنج روز متوالی جلسه نبودن صحیح نیست زیرا روابط بین مجلس و وزارتخانه ها و وزراء نمی شود پنج روز مقطوع باشد چوب ممکن است آقایان بروند در يك گوشه و کمیسیونها هم بمنظور تعطیل بشود

ولی دو روز در وسط هفته باشد و فاصله بین این دو روز هم کم باشد از نقطه نظر مصالح دولت و مملکت بهتر است

رئیس - آقایانی که پیشنهاد آقای تدین را تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . پیشنهاد آقای دادگر

(بمضمون ذیل خوانده شد)

پیشنهاد می کنم که راه بندر جزو دستور جلسه آتی باشد

رئیس - آقای دادگر

(اجازه)

دادگر - بنده این پیشنهاد را کردم ولی پس از پیشنهاد یافتیم که هنوز راپورت کمیسیون داده نشده است و استدعا کردم از آقای مخبر که اگر ممکن است تا شنبه راپورت آن طبع و توزیع بشود که جزو دستور روز یکشنبه گراشته شود

بنابرین گمان میکنم با این فرض اشکالی نداشته باشد و این مرد هم خسته شد از بسکه بی ربط اینجا معطل شد بلکه این مسئله بالاخره بیک جایی خاتمه پیدا کنند .

رئیس - اگر حاضر بشود جزو دستور خواهد شد .

ولی مقدم بر این خبر کمیسیون بودجه راجع بمستغذمین بلژیکی خواهد بود .

آقای بیات

(اجازه)

بیات - لایحه ممیزی را از تزاری که اظهار کردند برای روز یکشنبه حاضر میشود و بنده معتقدم که آن مقدم بر این لایحه است و خوب است ابتدا لایحه ممیزی جزو دستور بعد از آن لایحه

رئیس - آقای دامغانی

(اجازه)

شریعتمدار دامغانی - لایحه ممیزی بر فرض که حاضر باشد یکی دو جلسه لغایت نخواهد کرد که تمام بشود

ولی این لایحه راه بندر جز چون

رئیس - آقای دامغانی

(اجازه)

عرض دارم .

مخبرش را حاضر خواهند کرد و قبل از بیست چهار ساعت برای روز یکشنبه طبع و توزیع خواهد شد

بنابر این اشکالی ندارد که زودتر تکلیفش معلوم شود و صاحب امتیاز هم زودتر بتواند بعملیات مهندسی موفق شود از این جهت بنده تصور میکنم اگر يك روز وقت مجلس صرف شود و این و این کار را تمام کند اینكار يك سال جلو می افتد در اینصورت بنده معتقدم که مطابق پیشنهاد آقای دادگر بهتر این است راه بندر جزو دستور باشد بعد از آن لایحه ممیزی

رئیس - خوب رأی می گیریم آقایانی که تصویب میکنند لایحه راجع براه بندر خبر مقدم بر لایحه ممیزی باشد قیام فرمایند .

(غالب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . پیشنهاد آقای کازرونی .

(بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم جز قوانین بی مدت غیره جزو دستور یکشنبه شود

جمعی از نمایندگان - حاضر نیست (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی

حسین پیرنیا

منشی م شهاب

دکتر احتشام طباطبائی

جلسه ۸۴۱

صورت مشروح مجلس

یکشنبه ۲۴ خرداد ۱۳۰۴

مطابق ۲۲ ذی قعدة ۱۳۴۳

مجلس ۳ ساعت و ربع قبل از

ظهر بریاست آقای حسینخان

پیرنیا تشکیل و صورت مجلس

۵ شنبه ۲۱ خرداد را آقای

آقا شیخ هادی طاهری قرائت نمودند

رئیس - آقای فرمند

(اجازه)

فرمند - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای عراقی

(اجازه)

عراقی - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای شوشتری

(اجازه)

شوشتری - قبل از دستور عرض دارم

رئیس - آقای دامغانی

(اجازه)

دامغانی - قبل از دستور

رئیس - آقای کازرونی

(اجازه)

کازرونی - بنده قبل از دستور

عرض دارم .

رئیس - آقای شریعت زاده

(اجازه)

شریعت زاده - قبل از دستور